

{Nepředmětnost}

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[\[Příležitostné poznámky, 1981\]](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[\[Příležitostné poznámky, 1981\]](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 13. 8. 1981
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 13. 8. 1981

{Nepředmětност}

Když mluvíme o nepředmětne skutečnosti, můžeme mít na mysli buď ryzí nepředmětност, nebo nepředmětную stránku konkrétní skutečnosti (tj. skutečnosti, která je partikulární srostlicí předmětne a nepředmětne, resp. vnitřní a vnější stránky). Taková konkrétní skutečnost, je-li navíc obdařena schopností se k sobě vztahovat, je subjektem, jehož subjektност (subjektní stránka) je založena a nadále zakotvena v ryzí nepředmětності. Pro theologické úvahy z toho vyplývá důležitá věc: Bůh pochopený jako subjekt nemůže být tím posledním základem a zdrojem všeho dalšího, ale musí být svou vnitřní stránkou sám zakotven v čemsi ještě hlubším a základnějším, totiž v ryzí nepředmětності. A když Boha ztotožníme s ryzí nepředmětností, musíme si odepřít představu jakékoli zvnějšněné, zpředmětněné stránky, již by ona ryzost byla narušena. Když proto mluvíme o dění, smíme mít na mysli pouze ten typ dění, který je zvnějšňováním vnitřního. Jen chybná úvaha by nás mohla vést k závěru, že ryzí nepředmětност je prostá dění, že je nehybná. Takový závěr je možný jen na základě nepřípustného myšlenkového zpředmětňování, tj. je to závěr předmětneho (a tedy omezeného) myšlení. O ryzí nepředmětності nelze vypovědět, že se děje, že se proměňuje, ale nelze o ní vypovědět ani, že se neděje, že se neproměňuje. Jinak řečeno: „dění“ ryzí nepředmětності má naprosto odlišnou povahu než dění ve smyslu zvnějšňování; zejména nelze o jeho povaze nic předmětne vypovídat. Co to znamená? Máme rezignovat a nevypovídat vůbec? Nikoliv; o ryzí nepředmětності lze smysluplně vypovídat, ale jen tak, že o ní vypovídáme nepředmětne, tedy tak, že předmětne vypovídáme o něčem jiném.

(Hloubětín, 13. 8. 81, přepis – 810813–1.)

810813